

Sprawniejsze przyjmowanie dokumentów urzędowych

W czerwcu Parlament Europejski ma przeprowadzić odroczone wcześniej głosowanie nad wnioskiem dotyczącym rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie promowania swobodnego przepływu obywateli i przedsiębiorstw poprzez uproszczenie wymogów dotyczących przedkładania niektórych dokumentów urzędowych wydanych przez inne państwo członkowskie. Wniosek ten – czyli jedna z kluczowych inicjatyw przedstawionych przez Komisję w trakcie Europejskiego Roku Obywateli w 2013 r. – ma także na celu przyczynienie się do unijnej polityki „Sprawiedliwość na rzecz wzrostu”.

Budując „Europę obywateli”

Swoboda przemieszczania się jest jednym z [kluczowych praw](#) wynikających z obywatelstwa UE. Pomimo faktu, że prawo to jest mocno zakorzenione w ustawodawstwie UE, wielu obywateli UE studiujących, mieszkających, pracujących lub prowadzących działalność gospodarczą w innym państwie członkowskim napotyka w codziennym życiu przeszkody, które utrudniają im korzystanie z tego prawa. Formalności administracyjne, w tym biurokracja związana z uwierzytelnieniem w jednym państwie członkowskim świadectw urodzenia oraz innych dokumentów urzędowych wydanych w innym państwie UE – na przykład przy kupnie domu, zawieraniu małżeństwa czy rejestracji nowego miejsca zamieszkania – należą do najczęściej [wymienianych](#) skarg w tym kontekście.

Konieczność skuteczniejszego korzystania z obywatelstwa unijnego podkreślono w [programie sztokholmskim](#) z 2009 r. W celu wzmocnienia zaufania do europejskiej przestrzeni sądowej w załączonym [planie działania](#) określono konkretne kroki w zakresie wspierania praw obywateli, co obejmuje zniesienie wymogów [legalizacji dokumentów urzędowych](#), czego wyraźnie domagał się Parlament Europejski w swojej [rezolucji](#) w sprawie programu sztokholmskiego.

Wniosek Komisji i stanowisko Parlamentu Europejskiego

W 2013 r. Komisja przedstawiła [wniosek dotyczący rozporządzenia](#) w sprawie promowania swobodnego przepływu obywateli i przedsiębiorstw poprzez uproszczenie przyjmowania niektórych dokumentów urzędowych w Unii Europejskiej. Tekst ten zawiera ogólnounijne przepisy, zgodnie z którymi dokumenty urzędowe objęte zakresem wniosku są zwolnione z obowiązku legalizacji lub podobnych formalności („[apostille](#)”), upraszczając inne formalności związane z transgranicznym przyjmowaniem dokumentów urzędowych, w tym zasady dotyczące kopii poświadczonych za zgodność z oryginałem i uwierzytelnionych tłumaczeń, oraz ustanawiając skuteczną i bezpieczną współpracę administracyjną opartą na systemie wymiany informacji na rynku wewnętrznym (IMI) w celu zagwarantowania autentyczności dokumentów urzędowych będących w obiegu między państwami członkowskimi.

Chociaż niektórzy posłowie [wyrazili obawy](#), że proponowany system współpracy administracyjnej nie będzie w wystarczającym stopniu chronił przed podrabianiem i oszustwem, a inni zgłosili zastrzeżenia do tego, że rozporządzenie to zmieni skutki prawne dokumentów urzędowych, Parlament Europejski poparł ambitne cele określone we wniosku w pierwszym czytaniu tego dokumentu w grudniu 2014 r. PE podzielił pogląd Komisji, że uproszczenie uciążliwych i kosztownych formalności administracyjnych jest kluczowym priorytetem w celu zagwarantowania pewności prawnej obywatelom oraz przedsiębiorstwom działającym na jednolitym rynku. Jednakże Parlament zaproponował również rozszerzenie zakresu tego rozporządzenia w celu objęcia nim większej liczby kategorii dokumentów urzędowych, szerszego wykorzystania

poświadczonych i niepoświadczonych kopii oraz rozszerzenia wykazu wielojęzycznych standardowych formularzy. W [analizie](#) EPRS dotyczącej tej kwestii stwierdzono, że proponowane środki mogą w istotny sposób przyczynić się do zmniejszenia bieżących kosztów związanych z weryfikowaniem krajowych dokumentów urzędowych.

Wynik negocjacji trójstronnych

Podczas negocjacji trójstronnych w grudniu 2015 r. zredagowano kompromisową wersję tekstu, ujętą w [stanowisku Rady w pierwszym czytaniu](#) z marca 2016 r. Zmiany w tekście odnoszące się do certyfikatów dotyczących wykształcenia, zaświadczeń o niepełnosprawności oraz niektórych dokumentów urzędowych dotyczących przedsiębiorstw objętych zakresem stosowania tego rozporządzenia, a także wprowadzające odrębne wielojęzyczne standardowe formularze nie zostały zachowane. Jednak zgodnie z wolą Parlamentu projekt rozporządzenia obejmuje akty stanu cywilnego w poszerzonej liczbie obszarów, jak również dokumenty urzędowe poświadczające brak wpisu w rejestrze karnym lub wymagane podczas głosowania lub kandydowania w wyborach do Parlamentu Europejskiego i w wyborach lokalnych. Komisja Prawna przyjęła [zalecenie do drugiego czytania](#) w dniu 21 kwietnia 2016 r.; w celu zakończenia procedury ustawodawczej tekst ten musi zostać teraz oficjalnie zatwierdzony na posiedzeniu plenarnym.